

„Народ“ излази свакога дана по подне.

Штампареја се налази у Франковој улици бр. 20.

Власник

КРСТА Љ. МИЛЕТИЋ

НАРОД

Рукописи се не враћају.

Огласи и белешке на плаћују се по погодби.

Редакција је у улици Франковој бр. 20.

Главни уредник
ДРАГ. С. ГОГИЋ

БОКС

Огромне битке, које се целе године беспреставце воде на западном фронту између Немаца и Енглеза изгледају као тежак мач два борца у боксу. Крваве се битке воде на тој крвавој арени, не за о свајање територија већ за победу, која ће после донети плодове

И није тешко унапред оценити, коме, од два борца, припада победа. Под ударцима полкеца само једна страна; друга остаје стално усправно. А по задихано сти слабијега, види се да су му снаге на измаку, и да је већ изгубио сваку наду на победу. Што и даље траје у борби, што и даље подноси ударце без циља и наде, то није ни вера у победу ни лудо уздање у неку случајност, већ је морање, неизбежно, фатално морање.

Ту, на тој арени има да се реши судбина света. Очевидна надмоћност нашег шампиона улива потпуно уверење у нашу победу, отклања сваку слабодушност код нас и забрањује нам да и за тренутак будемо поколебани у својим ангажманима у овој страховитој свејској игри.

Све очи гледају на ова два борца. Са поуздањем и мирно гледа се на њих са једне стране, а са зебњом и уплахиено са друге. Ако кадгод још недотучени противник прибегне последњи остатак снаге и ако се други мудро и обазриво повуче за корак, то данас ниуколико не мења схватање те борбе, не мења ни код нас ни код наших непријатеља. Нити ми за тренутак страхујемо за крајњи исход боксовања, нити такви тренутни обрти и најмање подижу дух код наших противника. Напротив, ми јасно осећамо исцрпеност његову, а противник добро зна шта је све морао да да за тренутну одбрану.

Кад ће бити победа надмоћнијег из борбе, не може се погодити: она можда и није сувише близу. Али сваки тешки енглески ударац

црпи снагу противнику и сваким даном све се јасније показује, да је за Немце ова неравна борба све несрећнија у колико дуже траје.

Очевидно је да ће се светски сукоб војнички решити на фронту где су противници упели највеће своје снаге, људске и материјалне. Али ће се исто тако на тој страни завршити и борба народа, која иде паралелно са војничком акцијом.

Метод који је Енглеска усвојила на западном фронту, подједнако убија, сваким ударцем, и број тела на фронту и број душа у немачком народу. И тим безбројним ударцима упоредо се смањује и немачка војна снага и немачки народни морал.

Свесни те две опасности, Немци чине све што могу за одбрану у оба ова правца. Они предузимају очајне напоре да њихова подложност на западном фронту не буде сувише очевидна, подносећи неизмерне жртве у људима. А с друге стране, да би, надајући се нечем изненадном, још неко време подржавали морал у народу, они га подгревају бесциљним нападима на све стране, у којима живот немачких синова не престаје много.

СУЂЕЊЕ ЧЕСИМА

Амстердам, 25 нов.

Из Пеште јављају да је у војним судовима отпочело суђење чешким пуковима, који су се пре кратке времена били побунили против аустро угарских војних власти.

НАД ЛОНДОНОМ

Лондон, 25 нов.

Прекјуче је 25 аероплана летело над Лондоном. Прва група летела је над Кентом у 1 и по сат по поноћи и бацила бомбе на разним тачкама обале.

Друга група је око 3 сата летела уз Темзу и нешто одмакла од Кента. Обе групе имале су за циљ да се послуже митраљезима.

Врло озбиљан испад развијен је око 4 и по сага. Две групе су прешле обалу код Есекена а три групе код Кен-

та, идући према Лондону са очевидним циљем да изврше пет напада одједном. Једна група цела је отерана нашим митраљезима и другим средствима за одбрану, а од осталих само је пет или шест успело да продре до над Лондон.

Бачено је велики број бомба за изазивање пожара на разним местима. Два од ових апарата оборили смо а авијатичари су изгинули. Наши су се сви апарати вратили неповређени.

Има три погинула и 10 ранених лица у Лондону и 4 погинула и 11 ранених ван Лондона.

ИЗЈАВА ЛОРДА ЦЕЦИЛА

Лондон, 25. нов.

Лорд Роберт Цецил, министар спољних послова, одговорио је у Доњем Дому на питање о петроградској изјави, која се односи на интернационалну конференцију финансијера прошлог септембра, у Швајцарској. Он је изјавио, да је заиста ова конференција одржана, али да на њој није учествовао ни један енглески поданик, и да никоме није дат пасош за њу.

„ТАН“ О РУСИЈИ

Париз, 25. нов.

„Тан“ у уводном чланку жали, што у француском министарству спољних послова нема нарочито одељење за руска питања, како би дипломатија била обавештена, сачувана од сваке погрешке и у могућности да предложи решења која се могу остварити.

Пред таквим догађајима никаква одговорност не може бити већа него што је одговорност за нерад. Није довољно опирати се само немачким маневрима, треба да маневришемо и ми сами.

Нарочито је потребно избећи да се немачкој влади да основа, по којима би она могла рећи Русима да се они Савезника не тичу и да би Савезници могли да закључе мир на њихову штету. Неопходно је потребно показати руском народу да ће он код Савезника наћи сву помоћ, чим се отресе индивидуа које га бесчасте.

ВЛАДАРСКИ САСТАНАК

Париз, 25 нов.

Из Кристијаније телеграфички, да су краљеви Шведске и Данске посетили норвешког краља у Кристијанији, где их је становништво одушевљено

дочекао. Одговарајући на дачека-о Одговарајући на дачека-о брод-шлиду норвешког краља, шведски краљ је изразио топлу захвалност на усрдном дочеку и изјавио је да жели што је раскинут савез између обоју земаља, те је тако скандинавском полуострву задата дубока рана, чаје оздрављење он од срца жели. Шведски краљ је још додао:

„Ја сам дошао да изјавим В шем Величанству и народу: Вежмо нови савез, који ће бити основан на узајамном разумвању и на заједници осећања у којој треба да смо солидарни да сачувамо и одржимо стриктну неутралност, коју су све три скандинавске краљевине прокламовале у току овог рата.“

Шведски краљ је завршио свој говор, уверавајући да ће дански краљ дати такође пристанак за ову нову унију.

„Ми смо дужни да радимо у томе духу, рекао је шведски краљ, а за срећу и напредак трију народа.“

ВЕЗА СА СРБИЈОМ

У Нашу излази лист „Моравски Глас“, који излази Бугарски крајеве наше Отачине, што су их они потлачили. У том листу почели су да се публикују приватни огласи појединаца а лик ових огласа, који излазе у „Београдским Новинама“. Успело је се да овај лист почне да прима и огласе, које му ми одовуд о вестима о нама, што су овамо, шаљемо, наравно плаћајући му њиме прописане таксе.

Па како има велики број од наших, чије су пореднице под Бугарима, а који би хте

ли да сваки од своје стране да такав оглас у овај „Моравски Глас“, то се интересанима објављује:

1.) Ко хоће да у овај лист да оглас о себи, нека га испише у 2 примерка на четвртину табака, писано само с једне стране с лица (не и с полеђине) и то чатко, крупно, српски, ћирилицом, што краће; нека га донесе у Обавештај-и Биро, где ће платити таксу за оглас у драхми 6,60.

2.) Оглас не сме бити већи од 50 речи, рачунајући и сваку свеу као засебну реч.

3.) У њему сем вести о свом здрављу, о здрављу других сродника, који су овамо, као и питања о здрављу тамошњих сродника и напомена о евентуалном слању новца не сме бити ни речи више ни о чему. Друштво састављен оглас неће се примити. Спомињања цифара новца може бити само у левовима, а не позивати се на цифре у динарима или францима.

ЈЕДАН ДЕМАНТИ

Копенхаген, 24 нов.

Тврдило се да су дански социјалисти били одлучили да траже од министра спољних послова Савелиус да предложи другим неутралним државама да испитају кад ће бити тренутак да се понуди заратеним земаљама посредовање за мир.

Агенција „Рацен“ демантује те вести и каже да министар Савелиус није добио никакво предлог у том смислу, као и да би он одговорио према данашњој ситуацији, а о би га и добио. А како се влада данас налази у тошкој ситуацији, оваква иницијатива не би се могла предузеи.

Канађани на послу

Кадада је учинила нашим Савезницима велике услуге у овом рату. Поред осталих, неочењива је њена помоћ већ само у томе што је дала Француској нешту рарну снагу за рационално експлоатације њених шума.

Стругара, коју је инсталирало шумарско одељење на надске врхов е команде у Дреу, може служити као модел. Шума, одржана за експлоатацију пространа је три хиљаде хектара, од којих просечно сваки даје 60 кубних метара дрва. Експлоатација је почела 1. јуна ове године. Она ће се вршити тако што ће се стара гора употребити искључиво за грађевинарске радове, а млада шума за гориво. Овде овде остављају се шумарци на верву. На рад су одређене три чете. Свака чета, која се састоји се 175 канадских војника, ради у истом селу и има исту дрвару и стругару.

Овим четам помажу немачки заробљеници, које су заробиле канадске трупе у Виени и Аблину. Таквих радника свака чета има по петсто тина. По предрачуна, експлоатација целокупне шуме има да се заврши за пола године т.ј. до краја јануара гдуће године.

Ручни алати сведени су на минимум: на тестере и куке. Иначе свуда триумфује машинерија. Воздушном железницом преносе се клада до вагона. Три локомотиве и 40 вагона врше непрестано пренос до стругаре. Свака клада струже се два пут у дебелину и једном у дужину. Једна стругара избацује 95 талпина за сат а 954 за један дан. Дашума за гориво. Овде овде остављају се шумарци на верву. На рад су одређене три чете. Свака чета, која се састоји се 175 канадских војника, ради у истом селу и има исту дрвару и стругару.

Цео се рад оснива на гари и електрицитету. Машине се ложе искључиво струготинама

и гверјем. На тај начин нати се губи у материјалу нати у времену. Шума сама задовољава све потребе.

Данас има у Француској прко 10.000 Канађана, која су од заната шумари, и који, употребљавајући један необично прост али продуктиван метод, обезбеђују Француској снабдевање дрвима.

Занимљиво је посматрати канађане на раду. Цео рад тече необично брзо и весело. И Француска није могла учинити бољи избор него што је учинила узимајући њих. Они опачавају смелост Американаца, метод Енглева и жар и ревност Француза.

Необично вешти у свом занату они су дошли преко океана да експлоатишу за француску индустрију богатства Јуре и Нормандије.

РЕФОРМА У ПРУСКОЈ

Берн, 25 нов.

Пројекат изборне реформе за пруски Сабор објављен је. Избори за скупштину засновани су на једнаком, непосредном и крајном гласању. Право гласа имају Пруси од 25 година а могу бити бирани људи, који имају 30 година. Бара се по један посланик на 350.000 становника.

Главна реформа Господске Куће састоји се у томе што се додеје 84 преставника земљорадње, индустрије и трговине. Укупна ће Господска Кућа имати 510 чланова, од којих су 60 племића и улазе по наследству а 154 су чиновници, председници општина ит.д. Краљ има право да бира 150 сенатора.

РУСКИ ДОГАЂАЈИ

Лондон, 25. нов. — Две трећине металских радника из Петрограда, остали су без рада због затварања фабрика и због оскудице материјала.

Лондон. — У Сибиру је проглашена република.

Париз, 25. нов. — »Матен« пише:

»Сви напори Лењински и Троцкога имају пре свега за циљ да нас поведу за собом у слабости. Можемо рећи, према извршењу оних личности које су позване да донесу главну одлуку, да ће овај покушај претрпети потпуно пораз. Јер, ако Немачка хоће да избегне сву невољу и беду, коју представља за њу, а још много више за Аустрију, продужење борбе, онда је потребно да она понуди Савезницима сасвим други мир, него што је овај који предлаже Лењин.

Пропаганда и корупција могле су имати успеха у Русији, јер су им саме прилике ишле тамо на руку, али ће оне остати без успеха у свима другим државама Споразума, где

У новом пројекту нема никаквог помена о наименовању и оставкама министара.

ИЗ ИТАЛИЈЕ

Рим, 25. нов. — Италијанска војска држи сада нову линију која иде преко канала Бренте и окуке Бренте. Очекује се нов. напад.

Рим, 25. нов. — После напада од 22. новембра маршал Конрад реконституисао је своје настрадале пукове и померио је артилерију средњег калибра.

Рим, 25. нов. — Дољсаник »Трибун« каже да је непријатељ претрпео страховите губитке. Ове губитке није само претрпео од италијанске већ и од непријатељске артиљерије, која је препречном ватром косила Аустријанце.

За време борбе неке италијанске команде у првој линији биле су изоловане због прекида телефона, и веза са њима била је једано светлосним знацима и голубовима.

Рим, 25. нов. — У једном телеграму Хавасовој Агенцији, председник владе Орландо каже: »У овом часу лепе и храбре француске трупе већ су на фронту уз италијанске трупе. Већ доста племените француске крви топи италијанску земљу. Са осећањем јаке љубави, приликом овог обновљеног братства у оружју, које потсећа на борбе на Криму и у Ломбардији, ми више него икада истичемо нашу непоколебљиву веру у заједничку победу. Са тим осећањем ја шаљем најтоплији поздрав француском народу.«

се издајце гове свима средствима. Према томе Немачка не сме да рачуна на опашање морала код Савезника.

Лондон, 25. нов. — Јављају из Петрограда да је општински одбор руске престонице објавио једну резолуцију у којој са презрењем протестује против сваког покушаја за закључење примирја, пре него што се добију резултати избора за Уставотворну Скупштину. У резолуцији се каже да би такво примирје довело Русију до нечасног мира.

Ова резолуција изазвала је бес код Лењина и он је наредио да се општински одбор растури, али је одбор и поред те забране наставио рад.

»Дејли Мел« јавља да је објављена једна још оштрија резолуција после ослобођења председника општине који је био затворен.

У Москви се састао општински одбор да такође протестује против примирја. У току седнице максималисте су упале у салу и тражили у име владе, да се одбор одмах распусти, али су одборници ипак изгласали протест против мира. После гласања била је дискусија у којој су максималисте усвојили мишљење општинског одбора.

И украјинска влада такође је донела једну протестну резолуцију против мира.

Петроград, 25. нов. — Централни комитет кадетата донео је ову резолуцију:

»Сви предлози као и све изјаве које потичу од болшевица на адресу Савезника или непријатеља, не одговарају нипошто вољи руског народа, нити могу бити каква обавеза за руски народ.

Париз, 25. нов. — Поступци максималиста против Савезника нагнали су савезничке владе, да испитају државе које треба заузети према овим провокацијима. »Тајмс« у једном инспирисаном чланку каже да у том погледу није још доведена никаква одлука и да размишљања о томе обавезује само оне који их чине. После тога лист каже да је бескорисно упозоравати савезничке владе на опасности.

»Ако је природно показати према максималистичким шевфима потпуно равнодушност коју они потпуно заслужују и скренути пажњу руском народу на катастрофу којој га води петроградска влада, било би несрећно дати Немцима разлога да нас престаје као непријатеље Руса.

Тако што само би користило максималистима. Дакле ако савезничке владе буду чиниле какве изјаве треба смисао тих изјава да буде добро одмерен. Треба апсолутно одвојати руски народ од личности које раде на своју руку и тиме показати да Русији може наћи ефикасне потпоре код Савезника«.

САОПШТЕЊА

Милојо М. Спасојевић 26. бр. п. 32 моли свакога, који шта зна о Будимиру Спасојевићу и Милошу Веселиновићу и Велесаву Алексићу да га извести.

Да се јаве Царинској Делегацији: Милош Шијаковић, Коста Ђорђевић, Крста Стојановић, Коста Алексић, Благоје Милошевић фананџијски стражари и г. Љуба Андрејевић чинов. општин. Београд, како би им могли доставити извештаје из Србије.

Миланко Петровић-Николић коморџија да јави своју адресу Милану Н. Илићу словослагачу листа »Народ« — Солун, јер има карту из Србије од брата Маје.

Г. Влад мира Анастасијевића, артилер. капетана, моли за адресу поднаредник Влада Ст. Поповић, Бр. П. 414.

ЗВАНИЧНИ ИЗВЕШТАЈИ

ЕНГЛЕСКИ КОМИНИКЕ

Јутрос рано извршили смо успешну локалну операцију северно од Вокри. Заузали смо ровове, који су били наш објектив и извршили приличан напредак. Југоисточно од Ипра један непријатељски испад је одбијен. Непријатељ је претрпео бескорисне губитке а добили смо и заробљеника.

Приликом прекјучерашњег излета на Лондон бачено је више експлозивних и запаливих бомба. 10 авиона оборено је. Посада од три човека на сваком од њих заробљена је. Било је неколико пожара у Лондону. Људски губици су мали. Сви наши авиони вратили су се неповређени.

ИТАЛИЈАНСКИ КОМИНИКЕ

На висоравни Азијага битка се наставља без прекида. Ноћу између 22. и 23. нов. и јуче у јутру наше су се трупе повукле са Горње Мелете на задњу одбранбену линију. Повлачење је извршено под заштитом наше артиљерије, која задржава напредовање непријатељских маса. Једно непријатељско одељење, које је покушало да се спусти у долину Френзеле,

одбили смо нашом митраљеском ватром и интервали га да бежи у неред.

После подне, после јаке артиљеријске ватре, која се простирала од долине Ронси до Монте Каберлаба, непријатељ је покушао великим снагама да пробије наше линије јужно од Гаља. Благодарјећи јунаштву наших Берсаљера овај је покушај потпуно пропао. Берсаљери су задржали непријатеља на Монте Чиземоле и изазвали борбу, која је трајала 12 сати, дајући времена нашој линији да се веспостави на тој тачки.

После 6 напада, које смо одбили нашим противнападима, непријатељ, претрпевши тешке губитке, био је вринућен да заустави своје напредовање на Монте Чиземол.

На осталом делу фронта није било борбе осим уобичајене артиљеријске активности, која је била нешто јача на појединим тачкама. 22. новембра после подне оборили су Французи 2 непријатељска аероплана.

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

ЛОНДОН. — Дански листови потврђују вест да се Сибир прогласио за независну републику са престоницом у Томску. Цео Сибир пришао је новој републици.

ЦИРИХ. — »Келнише Цајгунг« јавља да је руска влада сазвала Уставотворну Скупштину у Тавридској палати за 8. децембар у 1 сат по подне.

ЛОНДОН. — Једна угледна војничка личност у Енглеској изјавила је, да су Немци, по његовом мишљењу, изгубили око 100.000 војника од почетка битке код Камбреа.

ХАГ. — Председник данског кабинета држао је у скупштини један говор, у коме је између осталог рекао: »Ако нас нападну ми ћемо се бранити, не осврћући се на то што су наше снаге несразмерне према снагама нападача. Али ми ћемо ступити у рат сами ако будемо приморани да се бранимо«.

РИМ. — Један заробљени аустријски официр рекао је да маршал Конрад има за циљ да достигне линију, која полази од Венеције на северозапад.

ЛОНДОН. — Извршни одбор енглеске радничке странке проучио је питање, да ли

да прими позив холандско-скандинавске аџаје интернационалног социјалистичког бюроа, да учествују на новој конференцији у Штокхолму. Одбор је одлучио да ово питање изнесе пред генерални одбор, у коме су: заступљени синдикати и социјалистичка странка.

ВАШИНГТОН. — Савет Народне Одбране састављају: министар војни, морнарице, трговине, грађевина и спољних послова. Они ће недељно држати седнице са министром финансија, са председником савета за поморске конструкције, контролором за вехраћуну, контролором за угаљ и председником савета за ратну индустрију. Ова конференција ће средати сву ратну активност Сједињених Држава.

РИМ. — Према вестима из Женеве у поведлак је аутомобил маршала Конрада погођен једном италијанском проектилом. Аутомобил је уништен, шофер рањен а маршал је остао неповређен.

СРПСКИ ЗВАНИЧАН ИЗВЕШТАЈ

24. нов. слаба ватрена активност.

МАЛИ ОТАСНИ

Књижара ХАНАН ЕЛ НАР извештава п. публика, да има на продају велики канцеларијски материјал, хришће разних формата, школских свезака, регистара и т. д. Радња је на углу Себн, ул. Олимпио Деманди бр. 55. 8-10